

Juhend uute võimaluste kasutusele võtmiseks

Austatud Merit Aktiva kasutaja!

Allpool leiate juhendi, kuidas kõige kiiremini kohaneda Aktiva 2008. aasta versiooni uuendustega ning uued võimalused efektiivselt kasutusele võtta.

Vaatame üle suuremad uuendused, milleks on:

- (1) Uue väljanägemisega menüüd
- (2) Maksete aknas on ekraanil kohe näha kõik laekumata arved
- (3) Maksukontode abil maksuvõlgnevuse jälgimine

Uus programmi menüüde süsteem

Kõige esimesena panete kindlasti tähele programmi muutunud välimusega menüüsid. Oleme lähtunud loogikast, et kõik ühe tegevusega seotud toimingud oleksid kättesaadavad ühest rippmenüüst. See kiirendab info kättesaamist ja Te ei pea tegevusi erinevatest menüüdest otsima.

Näiteks kui klõpsate ikoonile *Müük*, siis avanevad Teile müügiga seonduvad tegevused: arvete koostamine, klientide nimekiri, artiklite nimekiri, müügiarvete aruanded, müügivõlgade aruanded jm.

Klõpsates ikoonile *Ost*, avanevad Teile ostuga seonduvad tegevused: ostuarvete koostamine, hankijate nimekiri, artiklite nimekiri, ostuarvete aruanded, ostuvõlgade aruanded. Klõpsates ikoonile *Finants*, avaneb kannete tegemise aken, kontoplaan, pearaamatu aruanded, kasumiaruanne, bilanss jm.

Maksude menüüst saate valida käibedeklaratsioonide koostamise ja maksuvõlgade aruande koostamise, jne.

Valikunupud on jagatud kaheks osaks. Klõpsates nupu ülemise osa pildil, avaneb kas müügiarve, ostuarve, kassakande, pangakande jne. koostamise aken. Klõpsates nupu alumisel osal, avaneb rippmenüü tegevuste kohta.

Maksete aknas (kassa, pank, maksekorraldused) on ekraanil kohe näha kõik laekumata arved

Sellist lahendust on väga mugav kasutada, kui arve saaja klient ja arve maksja klient on erinevad (arvete eest tasuvad riigiettevõtted, kaubandusketid jm.). Otsige laekumata arvete nimekirjast laekunud arve ja klõpsake see tasutuks; programm filtreerib selle järgi kõik selle kliendi laekumata arved.

Kui Teil selliseid laekumisi ei ole, siis jätkake sisestust samamoodi, nagu varem: sisestage summa (pluss- või miinusemärgiga) ja valige nimekirjast õige klient või hankija.

Maksukontode abil maksuvõlgnevuse jälgimine

Miks me soovitame maksukontod kasutusele võtta?

- a) Maksukontosid kasutades saame alati koheselt üle kontrollida, et deklareeritav käibemaks oleks õige (kaob ära vajadus aasta lõppedes hakata viga otsima).
- b) Maksuvõlad on lülitatud hankijate võlgade nimekirja õigete maksetähtaegade ja nii on raamatupidajal kui ka ettevõtte juhil koheselt ülevaade tasumisele kuuluvatest summadest.
- c) Maksekorralduse koostamisel saame valida Maksuametile tasumisele kuuluva summa võlas olevate maksukohustuse hulgast.

Esimesena soovitan kasutusele võtta käibemaksu maksukonto. Selle võiksite sisse seada tagantjärei alates 2007. a. algusest, kuna 2006. a. käibemaksu saldo on Maksuametiga võrreldud ja see summa kindlasti enam ei muutu.

Käibemaksu maksukonto kasutuselevõtmisega aasta algusest saate juba praegu ära võrrelda käibemaksu võlasaldo ja siis ei teki 2007. a. aastaaruande koostamise käigus üllatusi, kui raamatupidamise võlasaldo ei ühti maksuameti saldoga.

Toimige järgmiselt:

1. Parandage hankijate nimekirjas olemasolevat hankijat *Maksu- ja Tolliamet (käibemaks)* või lisage uus, kui Teil sellist hankijat ei olnud:

esimesel real valige tüübiks Maksukonto,
nimetus Maksu- ja tolliamet (käibemaks),
lisainfo aknas pearaamatu võlakontoks valige kontoplaanist Käibemaksu tasumise konto (2512 vms.) ja ettemaksu kontoks **samuti** Käibemaksu tasumise konto.

Maksetähtajaks 20

Arveldusarve: SEB Ühis pangas 10052031000004 (*online*)
Hansapangas 221013264447 (*online*)
Viitenumber: Teie firma viitenumber

2. Sisestage Aktivasse pearaamatu kanne (Finants → Pearaamatu kanded)
31.12.2006. a. käibemaksu kontode 2006. a. saldode nullimise kohta.

Saldode teadasaamiseks koostage käibeandmik (Finants → Käibeandmik)
31.12.2006 seisuga ja märkige üles kõikide käibemaksukontode saldod v.a.
käibemaksu tasumine:

Näide:	müügi käibemaks (konto 2510)	42 753,30
	sisendkäibemaks (konto 2511)	-73 437,00
	Põhivara käibemaks (konto 2514)	-15 400,00

Selliste saldode puhul sisestage kanne:

	Db müügi käibemaks	42 753,30
	Kr sisendkäibemaks	73 437,00
	Kr Põhivara käibemaks	15 400,00
	Kr Käibemaksu tasumine	46 083,70

Kande salvestamisel küsib programm: "Kas soovite salvestada maksuvõlgnevused", vastame **EI**, kuna saldode arvestuse võtame kasutusele alates jaanuarist 2007.

Sellise kande tulemusena on käibemaksu kontode saldod võrdsed nulliga, välja arvatud käibemaksu tasumise konto, mille saldo on võrdne aastaaruandes käibemaksu võlasaldoga.

3. Maksud → Käibedeklaratsioon: salvestage alates jaanuar 2007 üle kõik käibedeklaratsioonid. Klõpsake nupu alt *Ava* parandamiseks lahti järjest kõik 2007.a. deklaratsioonid ja klõpsake *Muuda*. Seejärel valime deklaratsiooni 12.real viimases veerus lahti kontoplaani ja valime kontoks *Käibemaksu tasumine*.

Rohkem kontosid ärge deklaratsioonile kuhugi sisestage.

Pärast deklaratsiooni salvestamist koostab programm pearaamatu kande, millega nullitakse müügikäibemaksu ja sisendkäibemaksu kontod ning kantakse tasutav summa *Käibemaksu tasumise* raamatupidamise kontole ja Hankija võlakaardile ehk maksukontole.

Kui kande salvestamine õnnestus, siis tekib deklaratsiooni ülemisele nupureale kanne koodiga KD. Näit. KD-1.

Kui kande tegemine ei õnnestunud, siis annab programm sellekohase teate ning seejärel toimige vastavalt teatele ja kontrollige üle kõik tingimused, mis teates kirjas.

Toon mõned tüüpilisemad näited, millal deklaratsioonile kande salvestamine ei õnnestu.

Näide 1: Kui olete enda kontoplaani lisanud erisoodustuselt arvestatud käibemaksu konto, siis peate selle käibemaksu konto lisama ka käibemaksude nimekirja: Maksud → Käibemaksud. Lisage uus maks, koodiks näit. ER KM, nimetus: erisoodustuse käibemaks, maksumäär 18, sisendkäibemaksu kontoks valige kontoplaanist Sisendkäibemaksu konto, müügikäibemaksu kontoks valige see konto, mille olete kontoplaani lisanud erisoodustuselt arvestatud käibemaksu kannete tegemiseks. Kontod peavad maksu seadistuses olema erinevad. Seejärel proovige käibedeklaratsiooni uuesti salvestada.

Näide 2: Kui deklaratsioonis on deklareeritud ettemaks ja ettemaksukontol on ettemaks **koos** käibemaksuga (st. käibedeklaratsioonil on real 1 kirjeldus: [2200K]/1,18 ja kontol 2200-ostjate ettemaks on jooksva kuul tehing). Sellisel juhul müügikäibemaksu kohta kannet ei ole koostatud ja kontode summa * 18% ei võrdu müügikäibemaksu kontol oleva summaga. Siis peate sisestama täiendava pearaamatu kande:
Kr müügikäibemaks, Db maksude ettemaks (Aktiva konto).

Näide 3: Kanne ei salvestu, kui deklaratsiooni esimesel real olevate kontode summa korrutades 18%-ga ei võrdu raamatupidamises müügikäibemaksu kontol oleva summaga. Sellisel juhul peaksite üle kontrollima:

- 1) kas käibedeklaratsiooni 1-sel real on kirjeldatud kõik kontod, millel on 18%-ga maksustatav käive
- 2) kas müügiarve ridadel käibemaksumääraga 18% on alati kasutatud kontosid, mis on kirjeldatud deklaratsiooni 1. real, kas müügiarve ridadel käibemaksumääraga 5% on alati kasutatud kontosid, mis on kirjeldatud deklaratsiooni 2. real, kas müügiarve ridadel käibemaksumääraga 0% on alati kasutatud kontosid, mis on kirjeldatud deklaratsiooni 3. või 8. real.
- 3) kas olete teinud käsitsi pearaamatu või kassakandeid, milles olete kontereerinud müüki (näit. jaemüük, sularahamüük) ja olete eksinud summades: Näit.

Db kassa	1 000,00
Kr müügitulu	847,46
Kr müügikäibemaks	152,54

Teie olete aga sisestanud ekslikult

Db kassa	1 000,00
Kr käibemaks	180,00
Kr müügitulu	820,00

Programm kontrollib ümardust kuni 1 krooni täpsusega.

4. Kui käibedeklaratsioonid on üle salvestatud ja kõikide deklaratsioonide kohta on tekkinud kanne, siis järgmisena soovitan üle salvestada panga maksete aknas käibemaksu tasumise kanded.

Kui siiani tegite panga maksete aknas käibemaksu tasumisi panga makse alumises osas, siis nüüd sisestage tasumine ülemises osas.

Sõltuvalt sellest, kas Teil oli enne juba olemas hankija Maksu- ja Tolliamet, millele nüüd muutsite maksukontoks või mitte, toimub parandamine erinevalt.

Kui lisasite hankijate nimekirja uue hankija maksukonto, siis peaksite käibemaksu tasumise kanded ära kustutama ja uuesti sisestama, kasutades hankijat – maksukontot Maksu- ja Tolliamet.

Kui aga selline hankija oli teil juba varem olemas ja panga maksetes kasutasite seda hankijat, siis parandage olemasolevat kannet, kus märkige tasutuks käibedeklaratsiooni salvestamisel tekkinud maksukonto völg.

Enammakse korral märkige ettemaks panga makse ülemises osas (sarnaselt hankija ettemaksuga) ning kustutage ära alumisest panga makse aknast tasumise rida ja salvestage.

Parandamist alustage veebruarist, kui hakkate tasuma deklaratsioonidega salvestatud maksukonto völgasid. Erandiks on 2006. a. maksuvõla tasumine, mille teete endiselt panga makse alumises kirjelduse aknas.

5. Pärast panga maksete parandamisi kontrollige, et maksukonto saldo oleks õige. Seda saate teha aruandest: Maksud → Ostu- ja maksuvölgnevuse aruanne.

Detailsema ülevaate saate, kui koostate aruande: Maksud → Ostu- ja maksuvölgnevuste tasumise aruanne.

Teiste maksukontode saldode jälgimise soovitame kasutusele võtta koos palgaprogrammi Merit Palk uue versiooniga (kättesaadav alates 1. detsembrist), millega kaasneb deklareeritud ja deklareerimata maksuvölgade automaatne konteerimine. Täpsema juhendi saadame koos palgaprogrammi versiooniuuendusega.

Kuna palgamaksude maksuvõla kohustus tekib alles töötasu väljamaksmisega, mitte tekkepõhiselt palgaarvestusega, siis on vajalik kasutusele võtta maksu viitvõla kontod ehk deklareerimata maksuvõla kontod. Siis saame hakata jälgima TSD-l deklareeritud maksuvölgade kohustusi ja saldosisid.

Palgamaksude saldode jälgimiseks on vajalik jällegi lisada (parandada) hankijate nimekirja **maksukontod** (sarnaselt käibemaksuga). Palgamaksude

maksuvõlgadele tekivad maksukohustused pearaamatu kannetega, kui kasutame kontosid, mis on määratud maksukontodele hankijate nimekirjas.

Lisaks siintoodud muudatustele on programmis veel hulganisti täiendusi, millega saate tutvuda meie kodulehel www.merit.ee, kuid ülejäänud muutused ei vaja nii põhjalikku selgitust. Küsimuste tekkides helistage kindlasti meie **tasuta klienditoe** telefonile 776 9333.

Loodan, et see kiri aitab teil uuendused kõige paremal viisil kasutusele võtta.

Kaja Kert
AS Merit Tarkvara